

V Bruseli 8. decembra 2025
(OR. en)

16548/25

Medziinštitucionálny spis:
2025/0101 (COD)

JAI 1878
ASILE 120
ASIM 91
CODEC 2054

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	16025/25
Č. dok. Kom.:	8042/25 + ADD 1
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o vytvorenie zoznamu bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie – <i>všeobecné smerovanie</i>

Rada na zasadnutí 8. decembra 2025 dospela k všeobecnému smerovaniu k uvedenému návrhu.

Doplnenia oproti návrhu Komisie sú vyznačené **tučnou kurzívou a** vypustenia sú označené symbolom [...]. Pokiaľ ide o zmeny nariadenia (EÚ) 2024/1348, ktoré zaviedlo predsedníctvo a ktoré neboli zahrnuté do pôvodného návrhu Komisie, doplnenia v porovnaní so súčasným znením uvedeného nariadenia sú vyznačené **tučnou podčiarknutou kurzívou** a vypustenia symbolom [...].

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o vytvorenie zoznamu bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. d),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov², [...]

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

¹ Ú. v. EÚ C ..., ..., s. ...

² Ú. v. EÚ C ..., ..., s. ...

keďže:

- (1) Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348³ sa v prípade, že žiadateľ pochádza z bezpečnej krajiny pôvodu, [...] uplatňujú osobitné pravidlá. Musí sa predovšetkým urýchliť preskúmanie žiadosti, a ak žiadateľ ešte nemá povolenie na vstup na územie členských štátov, členský štát môže preskúmať podstatu žiadosti v rámci konania na hraniciach.
- (2) ***V nariadení (EÚ) 2024/1348 sa stanovuje možnosť označiť tretie krajiny ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie v súlade s podmienkami stanovenými v uvedenom nariadení.*** Je potrebné posilniť uplatňovanie konceptu bezpečnej krajiny pôvodu ako základného nástroja na podporu rýchleho preskúmania žiadostí, ktoré sú pravdepodobne neopodstatnené, a to označením tretích krajín ako bezpečných krajín pôvodu. Zároveň je potrebné riešiť niektoré existujúce rozdiely medzi vnútroštátnymi zoznamami členských štátov týkajúcich sa bezpečných krajín pôvodu. Preto by sa mal vytvoriť zoznam bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie. Hoci majú členské štáty naďalej právo uplatňovať alebo zaviesť právne predpisy, ktoré umožňujú vnútroštátne označenie tretích krajín iných, než sú krajiny, ktoré sú označené ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie, takýmto spoločným označením na úrovni Únie by sa malo zabezpečiť, aby v prípade žiadateľov, ktorých krajiny pôvodu sú označené, všetky členské štáty uplatňovali tento koncept jednotným spôsobom.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1348 zo 14. mája 2024, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ (Ú. v. EÚ L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (3) Skutočnosť, že tretia krajina sa považuje za bezpečnú krajinu pôvodu, či už na úrovni Únie, alebo na vnútroštátnej úrovni, nemôže predstavovať absolútnu záruku bezpečnosti pre štátnych príslušníkov tejto krajiny, ***dokonca ani pre tých, ktorí nepatria do kategórie osôb, ktorým sa udelí výnimka pri označení krajiny ako bezpečnej krajiny pôvodu***, a preto nezavahuje povinnosti vykonať individuálne posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu. ***Pri posudzovaní, o ktoré sa označenie opiera, sa môžu vzhľadom na jeho podstatu brať do úvahy len všeobecné občianske, právne a politické pomery v tejto krajine a to, či pôvodcovia prenasledovania, mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania podliehajú v praxi trestom v prípade, ak sa v tejto krajine preukáže, že zaň nesú zodpovednosť***. Členské štáty môžu uplatniť koncept bezpečnej krajiny pôvodu len vtedy, keď žiadateľ nemôže v rámci individuálneho posúdenia uviesť skutočnosti, ktoré odôvodňujú, prečo sa na neho nevzťahuje koncept bezpečnej krajiny, a za predpokladu, že žiadateľ je štátnym príslušníkom danej krajiny alebo je osobou bez štátnej príslušnosti a v minulosti mal v danej krajine obvyklý pobyt. Uplatňovaním tohto konceptu v rámci individuálneho posúdenia nie je dotknutá skutočnosť, že niektoré kategórie žiadateľov sa v označených tretích krajinách môžu nachádzať v osobitnej situácii, a preto môžu mať opodstatnené obavy z prenasledovania alebo môžu čeliť reálnemu riziku utrpenia vážneho bezprávia.

- (3a) Pri posudzovaní toho, či by tretia krajina mala byť označená ako bezpečná krajina pôvodu, sa vychádza z celého radu relevantných a dostupných zdrojov informácií vrátane informácií od členských štátov, Agentúry Európskej únie pre azyl (ďalej len „agentúra pre azyl“), Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, Vysokého komisára OSN pre utečencov a iných relevantných medzinárodných organizácií. Pri posudzovaní sa v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1348 zohľadňuje aj spoločná analýza informácií o krajine pôvodu uvedená v článku 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303⁴, ak je k dispozícii. Na základe rôznych takýchto zdrojov informácií sú viaceré tretie krajiny považované za spĺňajúce podmienky ako bezpečné krajiny pôvodu.*
- (4) Pokiaľ ide o krajiny, ktorým bol udelený štatút kandidátskych krajín na vstup do Únie, v Zmluve o Európskej únii sa stanovujú podmienky a zásady, ktoré musí spĺňať každá krajina, ktorá sa chce stať členským štátom. Tieto kritériá boli stanovené na zasadnutí Európskej rady v Kodani v roku 1993 a posilnené na zasadnutí Európskej rady v Madride v roku 1995. Týmito kritériami sú stabilné inštitúcie zaručujúce demokraciu, právny štát, ľudské práva, ako aj rešpektovanie a ochranu menšín; fungujúca trhová ekonomika a schopnosť zvládnuť konkurenčný tlak a trhové sily v rámci EÚ; schopnosť prevziať záväzky vyplývajúce z členstva vrátane schopnosti účinne vykonávať pravidlá, normy a politiky, ktoré tvoria súbor právnych predpisov EÚ, a dodržiavanie cieľov politickej, hospodárskej a menovej únie. Európska rada udeľuje krajine štatút kandidátskej krajiny na základe stanoviska Európskej komisie, ktoré sa vypracúva v nadväznosti na podanie žiadosti krajiny o členstvo v Únii.

⁴ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010 (Ú. v. EÚ L 468, 30.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).*

(5) [...]⁵[...]

⁵ [...]

- (6) Kandidátskym krajinám EÚ udelila tento štatút Európska rada jednomysel'ným rozhodnutím na základe odporúčania Európskej komisie. Pokiaľ ide najmä o politické kritériá členstva v EÚ, kandidátske krajiny EÚ boli označené za krajiny, ktoré pokročili smerom k dosiahnutiu stability inštitúcií zaručujúcich demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšín. Preto možno dospieť k záveru, že tie tretie krajiny, ktorým bol udelený štatút kandidátskej krajiny EÚ, by sa mali **považovať za bezpečné krajiny pôvodu v zmysle nariadenia (EÚ) 2024/1348, a preto by sa mali označiť ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie.**⁶ **Treba však náležite zohľadniť skutočnosť, že situácia v kandidátskej krajine EÚ by sa mohla zmeniť do takej miery, že označenie danej krajiny ako bezpečnej krajiny pôvodu by sa už nemalo uplatňovať. V tomto nariadení by sa preto malo ustanoviť, že označenie tretích krajín, ktorým bol udelený štatút kandidátskej krajiny EÚ, by sa už nemalo uplatňovať**[...], keď platí **ktorákoľvek** z týchto okolností: existuje vážne [...] ohrozenie života alebo osoby civilistu z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v krajine; vzhľadom na konanie tejto krajiny, **ktoré má vplyv na základné práva a slobody, ktoré sú relevantné pre označenie za bezpečnú krajinu pôvodu**, boli prijaté reštriktívne opatrenia v zmysle hlavy IV piatej časti Zmluvy o fungovaní Európskej únie alebo [...] miera uznania žiadostí žiadateľov z danej krajiny v celej EÚ je vyššia ako 20 %. **Členské štáty by nemali uplatňovať koncept bezpečnej krajiny pôvodu pri žiadateľoch z kandidátskej krajiny EÚ počas obdobia, v ktorom pretrvávajú okolnosti stanovené v tomto nariadení.**

⁶ **Týmito označeniami nie sú dotknuté žiadne budúce rozhodnutia, ktoré má prijať Európska rada alebo Rada o prijatí kandidátskych štátov do Únie.**

(6a) Je nevyhnutné, aby sa označenie štátov, ktoré sú kandidátmi na prístupenie k Únii, ako bezpečných krajín pôvodu uplatňovalo jednotne vo všetkých členských štátoch, a to aj pokiaľ ide o okolnosti stanovené v tomto nariadení, za ktorých by sa tieto krajiny už nemali považovať za bezpečné krajiny pôvodu. S cieľom uľahčiť vykonávanie tohto nariadenia a poskytnúť právnu istotu by Komisia mala neustále monitorovať situáciu v krajinách, ktoré sú kandidátmi na prístupenie k Únii, a informovať členské štáty a Radu, ak v niektorej z týchto krajín platí alebo prestane platiť niektorá z týchto okolností. Vzhľadom na možné dôsledky pre vonkajšie vzťahy Únie a členských štátov by Komisia nemala bez predchádzajúceho súhlasu Rady informovať členské štáty o skutočnosti, že existuje vážne ohrozenie života alebo osoby civilistu z dôvodu všeobecného násillia v situácii medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v kandidátskej krajine EÚ. Komisia by preto mala pred informovaním členských štátov o akomkoľvek vážnom ohrození z dôvodu všeobecného násillia v situácii medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v kandidátskej krajine EÚ informovať Radu, ktorá by mala poskytnúť predchádzajúci súhlas.

(6b) Pri informovaní členských štátov a Rady o tom, či v štáte, ktorý je kandidátom na pristúpenie k Únii, existuje vážne ohrozenie života alebo osoby civilistu z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, by Komisia mala zohľadniť širokú škálu relevantných zdrojov informácií vrátane informácií od akejkoľvek relevantnej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie alebo medzinárodnej organizácie. Komisia by mala mať najmä možnosť zohľadniť, či Európska rada alebo Rada uznala existenciu situácie medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v dotknutej tretej krajine. Podobne pri informovaní členských štátov a Rady o tom, že už neexistuje vážne ohrozenie života alebo osoby civilistu z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v kandidátskej krajine EÚ, by Komisia mala mať možnosť zohľadniť skutočnosť, že Európska rada alebo Rada uznali, že príslušné okolnosti prestali existovať.

- (7) Pokiaľ ide o Kosovo⁷, podľa informácií Agentúry pre azyl v súčasnosti 16 členských štátov označuje Kosovo ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni a miera uznaných žiadostí žiadateľov z Kosova v celej Únii bola v roku 2024 na úrovni 5 %. Kosovo je potenciálnym kandidátom na členstvo v Únii. Jeho ústava zahŕňa hlavné medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv. Kosovo je pluralitná parlamentná zastupiteľská demokracia s rozdelením moci medzi zákonodarné, výkonné a súdne orgány a príslušný právny rámec je v súlade s európskymi normami. Právny rámec vo všeobecnosti zaručuje ochranu základných práv a je v súlade s európskymi normami. Neexistujú žiadne náznaky vyhostovania, odsunu alebo vydávania občanov Kosova do krajín, v ktorých im hrozí trest smrti, mučenie, prenasledovanie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. V Kosove neexistuje žiadne riziko vážneho bezprávia v zmysle článku 15 nariadenia 2024/1347⁸. Vo vnútroštátnom práve nie je trest smrti a kosovské orgány sa zaviazali predchádzať mučeniu a zlému zaobchádzaniu. V Kosove neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, a preto neexistuje žiadna hrozba z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V Kosove nedochádza k prenasledovaniu v zmysle článku 9 nariadenia 2024/1347.

⁷ Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1347 zo 14. mája 2024 o normách pre podmienky, ktoré musia spĺňať štátni príslušníci tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti na priznanie postavenia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou, pre jednotné postavenie utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a pre obsah poskytovanej ochrany, ktorým sa mení smernica Rady 2003/109/ES a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ (Ú. v. EÚ L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

- (8) Pokiaľ ide o Bangladéš, podľa informácií Agentúry pre azyl v súčasnosti 6 členských štátov označuje Bangladéš ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni a miera uznaných žiadostí žiadateľov z Bangladéša v celej Únii bola v roku 2024 na úrovni 4 %. Bangladéš ratifikoval niektoré medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv. Ide o parlamentnú republiku, ktorá sa riadi ústavou a je v nej stanovené rozdelenie moci medzi výkonnú a súdnu moc. Neexistujú žiadne náznaky vyhostovania, odsunu alebo vydávania občanov Bangladéša do krajín, v ktorých im hrozí trest smrti, mučenie, prenasledovanie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. Vo všeobecnosti neexistuje reálne riziko vážneho bezprávia v zmysle článku 15 nariadenia 2024/1347. Hoci Bangladéš naďalej uplatňuje trest smrti a nepodpísal Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach, ktorý má za cieľ zrušenie trestu smrti, rozsudky smrti sa vykonávajú len zriedkavo. Bangladéš ratifikoval Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Neprebíha v ňom žiadny ozbrojený konflikt, a preto neexistuje žiadna hrozba z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V Bangladéši vo všeobecnosti nedochádza k prenasledovaniu v zmysle článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

- (9) Pokiaľ ide o Kolumbiu, podľa informácií Agentúry pre azyl v súčasnosti žiadny členský štát neoznačuje Kolumbiu ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni a miera uznaných žiadostí žiadateľov z Kolumbie v celej Únii bola v roku 2024 na úrovni 5 %. Kolumbia ratifikovala hlavné medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv. Ústava z roku 1991 a následná judikatúra ústavného súdu poskytujú silné záruky ľudských práv. Kolumbia je federatívna republika s demokratickým zastupiteľským politickým systémom a rozdelením moci medzi výkonnú, zákonodarnú a súdnu moc. Neexistujú žiadne náznaky rozšíreného vyhost'ovania, odsunu alebo vydávania občanov Kolumbie do krajín, v ktorých im hrozí trest smrti, mučenie, prenasledovanie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. V Kolumbii vo všeobecnosti neexistuje riziko vážneho bezprávia v zmysle článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347, s výnimkou špecifických vidieckych oblastí bez integrálnej prítomnosti štátu. Kolumbijská ústava zakazuje trest smrti. Právny rámec zakazujúci mučenie a neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie je v súlade s medzinárodnými normami. Nedochádza k všeobecnému ohrozeniu z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V Kolumbii vo všeobecnosti nedochádza k prenasledovaniu v zmysle článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

(10) Pokiaľ ide o Egypt, podľa informácií Agentúry pre azyl v súčasnosti 6 členských štátov označuje Egypt ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni a miera uznaných žiadostí žiadateľov z Egypta v celej EÚ bola v roku 2024 na úrovni 4 %. Egypt ratifikoval hlavné medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv. Egypt je republika, v ktorej prezident plní funkciu hlavy štátu aj hlavy výkonnej moci. Neexistujú žiadne náznaky vyhostovania, odsunu alebo vydávania občanov Egypta do krajín, v ktorých im hrozí trest smrti, mučenie, prenasledovanie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. Vo všeobecnosti neexistuje reálne riziko vážneho bezprávia v zmysle článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347. Hoci v Egypte podľa jeho trestného zákonníka a vojenských zákonov stále existuje trest smrti, Egypt ratifikoval Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Egypt vo svojej národnej stratégii v oblasti ľudských práv vyhlásil, že zamýšľa reformovať zákon o vyšetrovacej väzbe, zlepšiť podmienky zaistenia, obmedziť počet trestných činov trestaných smrťou a posilniť kultúru ľudských práv vo všetkých vládnych inštitúciách. Je potrebné účinné vykonávanie, pričom doteraz dosiahnutý pokrok sa týkal oblasti inštitúcií. V Egypte neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, a preto neexistuje žiadna hrozba z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V Egypte vo všeobecnosti nedochádza k prenasledovaniu v zmysle článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

(11) Pokiaľ ide o Indiu, podľa informácií Agentúry pre azyl v súčasnosti 9 členských štátov označuje Indiu ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni a miera uznaných žiadostí žiadateľov z Indie v celej Únii bola v roku 2024 na úrovni 2 %. India ratifikovala hlavné medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv. India je republika s ústavným zriadením a parlamentnou demokraciou. Neexistujú žiadne náznaky vyhostovania, odsunu alebo vydávania občanov Indie do krajín, v ktorých im hrozí trest smrti, mučenie, prenasledovanie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. Vo všeobecnosti neexistuje reálne riziko vážneho bezprávia v zmysle článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347. Hoci India naďalej uplatňuje trest smrti vo svojom trestnom práve a nepodpísala Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach, ktorý má za cieľ zrušenie trestu smrti, trest smrti sa v praxi od roku 2020 neuplatňuje. India [...] **podpísala** Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. V Indii neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, a preto neexistuje žiadna hrozba z dôvodu všeobecného násilia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V Indii vo všeobecnosti nedochádza k prenasledovaniu v zmysle článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

(12) Pokiaľ ide o Maroko, podľa informácií Agentúry pre azyl v súčasnosti 11 členských štátov označuje Maroko ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni a miera uznaných žiadostí žiadateľov z Maroka v celej Únii bola v roku 2024 na úrovni 4 %. Maroko ratifikovalo hlavné medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv. Maroko je parlamentná monarchia. Neexistujú žiadne náznaky vyhostovania, odsunu alebo vydávania občanov Maroka do krajín, v ktorých im hrozí trest smrti, mučenie, prenasledovanie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. Vo všeobecnosti neexistuje reálne riziko vážneho bezprávia v zmysle článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347. Maroko dodržiava moratórium na uplatňovanie trestu smrti od roku 1993, hoci trest smrti je v jeho trestnom práve zachovaný a neratifikovalo Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach týkajúci sa zrušenia trestu smrti. Maroko ratifikovalo Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. V Maroku neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, a preto neexistuje žiadna hrozba z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V Maroku vo všeobecnosti nedochádza k prenasledovaniu v zmysle článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

(13) Pokiaľ ide o Tunisko, podľa informácií Agentúry pre azyl v súčasnosti 10 členských štátov označuje Tunisko ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni a miera uznaných žiadostí žiadateľov z Tuniska v celej Únii bola v roku 2024 na úrovni 4 %. Tunisko ratifikovalo hlavné medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv. Ústavou z roku 2022 sa zavádza prezidentský systém. Neexistujú žiadne náznaky vyhostovania, odsunu alebo vydávania občanov Tuniska do krajín, v ktorých im hrozí trest smrti, mučenie, prenasledovanie alebo neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. Vo všeobecnosti neexistuje reálne riziko vážneho bezprávia v zmysle článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347. Tunisko dodržiava moratórium na uplatňovanie trestu smrti od roku 1991, hoci trest smrti je v jeho trestnom práve zachovaný, a neratifikovalo Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach týkajúci sa zrušenia trestu smrti. Tunisko ratifikovalo Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. V Tunisku neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, a preto neexistuje žiadna hrozba z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V Tunisku vo všeobecnosti nedochádza k prenasledovaniu v zmysle článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

(14) [...]

- (15) V súlade s nariadením (EÚ) 2024/1348 možno tretiu krajinu označiť ako bezpečnú krajinu pôvodu len vtedy, ak na základe právneho stavu, uplatňovania práva v rámci demokratického systému a všeobecných politických okolností možno preukázať, že v nej nedochádza k prenasledovaniu v zmysle vymedzenia v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347 a nehrozí reálne riziko vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v článku 15 uvedeného nariadenia.
- (16) [...] Vzhľadom na to, že v Bangladéši, Egypte, Indii, Kolumbii, Maroku, v Tunisku, ako aj v Kosove, ktoré je potenciálnym kandidátom na členstvo v Únii, vo všeobecnosti neexistuje riziko prenasledovania alebo vážneho bezprávia v zmysle nariadenia 2024/1347, ako to vyplýva aj z veľmi nízkej miery uznaných žiadostí, [...] **možno dospieť k záveru, že tieto krajiny spĺňajú kritériá na to, aby boli považované za bezpečné krajiny pôvodu v zmysle nariadenia (EÚ) 2024/1348, a mali by byť označené ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie. Tým nie je dotknutá možnosť členských štátov, aby označili iné tretie krajiny ako bezpečné krajiny pôvodu na vnútroštátnej úrovni, ani prípadné budúce označenie ďalších tretích krajín, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1348, ako bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie prostredníctvom budúcich zmien uvedeného nariadenia.**
- (17) Označenie uvedených krajín ako bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie sa nedotýka pravidla stanoveného v nariadení 2024/1348, podľa ktorého môžu členské štáty uplatniť koncept bezpečnej krajiny pôvodu len v prípade, že žiadatelia nemôžu v rámci individuálneho posúdenia preukázať existenciu skutočností, ktoré odôvodňujú, prečo sa na nich koncept bezpečnej krajiny pôvodu nevzťahuje. V tejto súvislosti by sa osobitná pozornosť mala venovať žiadateľom, ktorí sa v týchto krajinách nachádzajú v osobitnej situácii, ako sú LGBTIQ osoby, obeť rodovo podmieneného násillia, obhajcovia ľudských práv, náboženské menšiny a novinári.

(17a) Významné zmeny v tretej krajine označenej ako bezpečná tretia krajina alebo ako bezpečná krajina pôvodu na úrovni Únie môžu neprímerane ovplyvniť konkrétne oblasti alebo skupiny osôb v danej krajine, čo vedie k odlišným potrebám ochrany určitých žiadateľov z danej krajiny a k potrebe zabezpečiť procesné záruky týchto žiadateľov. Nariadením (EÚ) 2024/1348 sa zavádza možnosť označiť tretiu krajinu ako bezpečnú tretiu krajinu alebo bezpečnú krajinu pôvodu s výnimkami týkajúcimi sa určitých častí jej územia alebo jasne identifikovateľných kategórií osôb. V nariadení (EÚ) 2024/1348 sa takisto stanovuje, že Komisia pozastaví označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie prostredníctvom delegovaného aktu, ak dôjde k významnej zmene situácie v danej krajine k horšiemu. S cieľom riešiť situáciu, keď tretia krajina označená ako bezpečná tretia krajina alebo ako bezpečná krajina pôvodu na úrovni Únie už nespĺňa na celom svojom území alebo pre určité kategórie osôb v rámci obyvateľstva danej krajiny vecné podmienky takéhoto označenia stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1348, by Komisia mala byť splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ s cieľom čiastočne pozastaviť uvedené označenie pre určité časti územia alebo jasne identifikovateľné kategórie osôb v dotknutej tretej krajine na obdobie šiestich mesiacov, ak je to potrebné, vhodné a primerané vzhľadom na významné zmeny v tejto krajine, ktoré majú vplyv na túto časť územia alebo kategóriu osôb.

Okrem toho by Komisia mala do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu, ktorým sa stanovuje čiastočné pozastavenie označenia tretej krajiny, predložiť legislatívny návrh na odstránenie tých častí územia alebo kategórií osôb, na ktoré sa pozastavenie vzťahuje, z rozsahu označenia danej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie. Ak členský štát následne oznámi Komisii, že sa na základe odôvodneného posúdenia domnieva, že po zmenách situácie v danej tretej krajine táto krajina opäť spĺňa podmienky stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o krajinu ako celok alebo určité časti jej územia alebo obyvateľstva, Komisia môže navrhnúť zodpovedajúcu zmenu označenia danej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu.

- (18) Vzhľadom na to, že migračná situácia sa môže rýchlo zmeniť a že existuje zvýšený tlak vyplývajúci z príchodov zmiešaných tokov s vysokým podielom osôb s nízkymi šancami na získanie medzinárodnej ochrany, členské štáty by mali mať možnosť uplatniť dôvod na urýchlené preskúmanie žiadostí stanovený v článku [...] **42 ods. 1 písm. j)** nariadenia (EÚ) 2024/1348 od skoršieho dátumu, než je všeobecný dátum začatia uplatňovania uvedeného nariadenia, **a to za predpokladu, že členské štáty transponovali a implementovali relevantné ustanovenia a postupy stanovené v smernici 2013/32/EÚ.** To by im umožnilo rýchlo a pružne reagovať na zmeny migračných tokov. Vzhľadom na to, že žiadosti takýchto žiadateľov sú pravdepodobne neopodstatnené, ich rýchle vybavenie v zrýchlenom konaní alebo konaní na hraniciach by umožnilo azylovým a migračným orgánom účinnejšie posudzovať riadne žiadosti, rýchlejšie prijímať rozhodnutia, a tým prispieť k lepšiemu a dôveryhodnejšiemu fungovaniu azylovej politiky a politiky návratu pri plnom dodržiavaní základných práv.

- (19) V záujme *d'alšieho* zohľadnenia zložitých a aktuálnych situácií v tretích krajinách, *ktoré nie sú označené ako bezpečné krajiny pôvodu alebo bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie*, by členské štáty *mali* mať pri uplatňovaní alebo zavádzaní právnych predpisov, ktoré umožňujú vnútroštátne označenie [...] *takýchto krajín*, [...] možnosť urobiť tak s vyňatím určitých častí [...] *ich* územia alebo jasne identifikovateľných kategórií osôb pred začatím uplatňovania nariadenia 2024/1348.
- (20) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to vytvorenie spoločného zoznamu bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie a urýchlenie uplatňovania určitých ustanovení nariadenia 2024/1348, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale možno ho dosiahnuť len na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

- (21) [...]V súlade s článkom 3 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko listom z **22. júla 2025**[...] oznámilo [...] želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto [...]nariadenia.[...]
- (22) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (23) Týmto nariadením sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady, ktoré sa uznávajú najmä v Charte základných práv EÚ.
- (24) Nariadenie (EÚ) 2024/1348 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) 2024/1348 sa mení takto:

-1. V článku 60 sa odsek 4 nahrádza takto:

„4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 74, pokiaľ ide o úplné alebo čiastočné pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni Únie, a to na základe podmienok stanovených v článku 63.“

0. V článku 61 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Tretie krajiny [...] možno označiť ako [...] bezpečné [...] krajiny pôvodu v súlade s týmto nariadením len vtedy, ak na základe právneho stavu, uplatňovania práva v rámci demokratického systému a všeobecných politických okolností možno preukázať, že v nich nedochádza k prenasledovaniu v zmysle vymedzenia v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347 a k reálnemu riziku vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v článku 15 uvedeného nariadenia.“

1. Článok 62[...] sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Tretie krajiny [...] možno označiť ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie, a to v súlade s podmienkami stanovenými v článku 61 a tomto článku.“;

[...]b) [...] za odsek 1 sa vkladajú tieto odseky:

„1a. Tretie krajiny uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu sú označené ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie.

[...]1b. Tretie [...] krajiny, ktorým bol udelený štatút kandidátskych š[...]tátov na pristúpenie k Únii, sú **tiež** označené ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie, pokiaľ nenastane **jedna alebo** [...] viaceré z týchto okolností:

- a) existuje vážne [...] ohrozenie života alebo osoby civilistu z dôvodu všeobecného násilia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v danej krajine;
- b) vzhľadom na [...] konanie *tejto tretej krajiny, ktoré má vplyv na základné práva a slobody, ktoré sú relevantné pre kritériá označenia tretej krajiny ako bezpečnej krajiny pôvodu, ako sa uvádza v článku 61,* boli prijaté reštriktívne opatrenia v zmysle hlavy IV piatej časti Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
- c) podiel rozhodnutí rozhodujúceho orgánu o udelení medzinárodnej ochrany žiadateľom z danej krajiny – buď jej štátnym príslušníkom, alebo v prípade osôb bez štátnej príslušnosti osobám, ktoré mali v minulosti obvyklý pobyt v danej krajine – je podľa posledných dostupných ročných priemerných údajov Eurostatu za celú Úniu vyšší ako 20 % z *celkového počtu rozhodnutí týkajúcich sa danej tretej krajiny vydaných rozhodujúcim orgánom.*[...]

Ak platí alebo prestane platiť niektorá z okolností uvedených v prvom pododseku písm. a) až c), Komisia o tom informuje členské štáty a Radu. V prípade písmena a) musí Komisia pred informovaním členských štátov získať predchádzajúci súhlas Rady.“;

[...]

c) odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 74, pokiaľ ide o úplné alebo čiastočné pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie, a to na základe podmienok stanovených v článku 63.“

2. Článok 63 sa nahrádza takto:

„Článok 63

Pozastavenie a zrušenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie

1. *V prípade významných zmien situácie v tretej krajine, ktorá je označená ako bezpečná tretia krajina alebo ako bezpečná krajina pôvodu na úrovni Únie, Komisia vykoná odôvodnené posúdenie, či uvedená tretia krajina spĺňa podmienky stanovené v článku 59 alebo 61, a ak sa Komisia domnieva, že tieto podmienky už úplne alebo čiastočne nespĺňa, uplatňujú sa tieto ustanovenia:*

- a) ak v súvislosti s určitými časťami územia tretej krajiny alebo jasne identifikovateľnými kategóriami osôb v tejto krajine už nie sú splnené podmienky stanovené v článku 59 alebo 61, Komisia prijme delegovaný akt v súlade s článkom 74 s cieľom čiastočne pozastaviť označenie danej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie pre tieto časti alebo kategórie na obdobie šiestich mesiacov;**
- b) ak podmienky stanovené v článku 59 alebo 61 už nie sú splnené pre celé územie alebo obyvateľstvo tretej krajiny, Komisia [...] prijme delegovaný akt v súlade s článkom 74 s cieľom úplne pozastaviť označenie danej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie na obdobie šiestich mesiacov.**
- 2. Komisia priebežne preskúmava situáciu v tretej krajine uvedenej v odseku 1, pričom zohľadní aj informácie poskytnuté členskými štátmi a agentúrou pre azyl o následných zmenách situácie v danej tretej krajine.**

3. *Ak Komisia prijala delegovaný akt v súlade s odsekom 1 písm. a) alebo b), ktorým sa pozastavuje označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie pre všetky alebo niektoré časti územia alebo kategórie osôb dotknutej tretej krajiny, do troch mesiacov od dátumu prijatia uvedeného delegovaného aktu predloží v súlade s riadnym legislatívnym postupom návrh [...] s cieľom:*
- a) zmeniť označenie danej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie s cieľom stanoviť výnimky z označenia pre určité časti územia alebo jasne identifikovateľné kategórie osôb, na ktoré sa vzťahuje delegovaný akt prijatý podľa odseku 1 písm. a), alebo*
- b) zrušiť označenie danej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo [...] ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie.*
4. *Ak Komisia nepredloží návrh uvedený v odseku 3 do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu uvedeného v odseku 1, delegovaný akt [...] stráca účinnosť. Ak Komisia predloží takýto návrh do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu uvedeného v odseku 1, Komisia je splnomocnená na základe odôvodneného posúdenia predĺžiť účinnosť uvedeného delegovaného aktu o obdobie šiestich mesiacov s možnosťou ešte jedenkrát obnoviť toto predĺženie.*

5. *Bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, ak sa návrh predložený Komisiou na zrušenie alebo zmenu označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie neprijme do 15 mesiacov od predloženia návrhu Komisiou, úplné alebo čiastočné pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie stráca účinnosť.“*

3. *Článok 64 sa nahrádza takto:*

„Článok 64

Označovanie tretích krajín ako bezpečných tretích krajín alebo bezpečných krajín pôvodu na vnútroštátnej úrovni

1. *Členské štáty môžu na účely posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu ponechať v platnosti alebo zaviesť právne predpisy, ktorými sa umožňuje vnútroštátne označenie iných bezpečných tretích krajín alebo bezpečných krajín pôvodu, než sú tie, ktoré sú označené na úrovni Únie.*
2. *Ak bolo označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie úplne alebo čiastočne pozastavené prostredníctvom delegovaného aktu prijatého podľa článku 63 ods. 1 písm. a) alebo b), členské štáty uvedenú krajinu neoznačia ako bezpečnú tretiu krajinu alebo ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni.*

3. *Ak bolo označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie [...] zrušené alebo zmenené v súlade s riadnym legislatívnym postupom, členský štát môže oznámiť Komisii, že sa domnieva, že na základe zmien situácie v danej krajine táto krajina znovu spĺňa podmienky stanovené v článku 59 ods. 1 [...] alebo článku 61.*

Oznámenie musí obsahovať odôvodnené posúdenie splnenia podmienok zo strany danej krajiny, ktoré sú stanovené v článku 59 ods. 1 [...] alebo článku 61, vrátane vysvetlenia osobitných zmien situácie v danej tretej krajine, z dôvodu ktorých uvedená krajina znovu spĺňa uvedené podmienky. V príslušných prípadoch členský štát vo svojom oznámení uvedie časti územia tretej krajiny alebo kategórie osôb z tretej krajiny, na ktoré sa vzťahuje jeho posúdenie.

Po oznámení Komisia požiada agentúru pre azyl, aby jej poskytla informácie a analýzu situácie v tretej krajine.

Ak bolo tretej krajine, ktorá bola uvedená v oznámení členského štátu, podľa článku 63 ods. 3 písm. b) zrušené označenie bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie, [...] oznamujúci členský štát môže označiť túto tretiu krajinu ako bezpečnú tretiu krajinu alebo ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni len za predpokladu, že Komisia proti tomuto označeniu nevznesie námietku.

Právo Komisie vzniesť námietku sa obmedzuje na obdobie dvoch rokov odo dňa, keď bolo označenie tejto tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie zrušené. Akákoľvek námietka Komisie sa musí vzniesť v lehote troch mesiacov od dátumu každého oznámenia členským štátom a po náležitom preskúmaní situácie v tejto tretej krajine so zreteľom na podmienky stanovené v článku 59 ods. 1 a článku 61 tohto nariadenia.

Ak [...] sa Komisia domnieva, že [...] podmienky stanovené v článku 59 ods. 1 alebo článku 61 sú znovu splnené[...], pokiaľ ide o všetky alebo niektoré časti územia alebo kategórie osôb tretej krajiny, ktorej sa týka oznámenie doručené podľa prvého pododseku, [...] môže v súlade s riadnym legislatívnym postupom predložiť návrh na zmenu tohto nariadenia s cieľom [...] označiť túto tretiu krajinu ako bezpečnú tretiu krajinu alebo bezpečnú krajinu pôvodu na úrovni Únie vo vzťahu ku kategóriám osôb alebo častiam územia tejto tretej krajiny, pri ktorých sú uvedené podmienky splnené.

4. *Členské štáty informujú Komisiu a agentúru pre azyl o tretích krajinách, ktoré sú označené ako bezpečné tretie krajiny alebo bezpečné krajiny pôvodu na vnútroštátnej úrovni do 12. júna 2026 a ihneď po každom označení alebo zmene označení. Členské štáty informujú Komisiu a agentúru pre azyl raz ročne o iných bezpečných tretích krajinách, na ktoré sa tento koncept uplatňuje v súvislosti s konkrétnymi žiadateľmi, ako sa uvádza v článku 59 ods. 4 písm. b).“*

4. **Článok 78 sa mení takto:**

- a) *v odseku 2 sa slovo „prílohe“ nahrádza spojením „prílohe I“.*

[...]/5. **Článok 79 sa mení takto:**

- a) *v odseku 2 sa dopĺňa tento pododsek:*

„Článok 59 ods. 2, článok 61 ods. 2 a článok 61 ods. 5 písm. b) sa však uplatňujú od [...] dátumu nadobudnutia účinnosti nariadenia (EÚ) .../... [, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348], pokiaľ ide o uplatňovanie konceptu „bezpečnej [...] krajiny pôvodu“ v súlade s článkami 36 a 37 smernice 2013/32/EÚ a konceptu „bezpečnej tretej krajiny [...]“ v súlade s článkom 38 smernice 2013/32/EÚ pred 12. júnom 2026.“;

b) v odseku 3 sa dopĺňa tento pododsek:

„Členský [...] **štát** môže uplatňovať článok 42 ods. 1 písm. j) a článok 42 ods. 3 písm. e) ako dôvody zrýchleného konania o posúdení žiadosti v súlade s článkom 31 ods. 8 smernice 2013/32/EÚ alebo konania vykonávaného na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch v súlade s článkom 43 smernice 2013/32/EÚ pred 12. júnom 2026, **ak na vnútroštátnej úrovni transponoval relevantné ustanovenia a implementoval osobitné postupy uvedené v tomto článku pred dátumom nadobudnutia účinnosti nariadenia (EÚ) .../... [, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348].**“;

c) **odsek 4 sa nahrádza takto:**

„4. V prípade členských štátov, ktoré nie sú viazané smernicou 2013/32/EÚ, sa odkazy na ňu v odsekoch 2 a 3 tohto článku považujú za odkazy na smernicu 2005/85/ES.“

[...]**6.** **Názov „Príloha“ sa nahrádza názvom „Príloha I“ a text uvedený v prílohe k tomuto nariadeniu sa dopĺňa ako príloha II k nariadeniu (EÚ) 2024/1348.**

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

„PRÍLOHA II

Za bezpečné krajiny pôvodu sú na úrovni Únie označené tieto tretie krajiny:

Bangladéš

Kolumbia

Egypt

India

Kosovo*

Maroko

Tunisko

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.“
